

Премиерата на „Любов и ревност“ – нова стъпка напред в съвременното оперно изкуство

Росица Ранчева

На 15 май 2018 г. Държавна опера – Стара Загора представи за първи път в света българската камерна опера „Любов и ревност“ от Албена Врачанска. Произведението е написано специално за Старозагорската опера. Режисьор е Елена Стоянова. Сценографията и костюмите са дело на Кристиан Леков. Пластиката е на Ромина Славова. Диригент е испанецът Алекс Сансо. Участваха солистите Нели Нечева, Елена Баръмова и Игнат Желев, Тереза Бракалова, **Николай Моцов** и др., камерен оркестър и артист-хористите Пролет Пенчева, Инна Андреева, Християна Христова, Валентина Георгиева, Ивона Иванова, Теодор Петков, Марин Русинов, Костадин Якшев, Никола Марулев.

В новооткритата „Сцена 234“ (в джоба на оперната сцена), пригодена специално за камерни и експериментални постановки, публиката горещо и искрено аплодира българската опера, създадена и поставена през XXI век. Сюжетите и на двете едноактни произведения – първото „Любовниците“ по либрето на Светла Георгиева и второто – „Ревност“, по либрето на Питър Табит Джоунс, са взети от живия живот. Става дума за самотата и отчуждението, за клетките, в които човек сам себе си поставя, за да се изолира от заобикалящата го действителност, за озлобеното общество, кастрирано от духовност, от радост и любов, за празния живот на младото поколение и пр. и пр.

Композиторката Албена Врачанска е „облякла“ в специална музика развитието на действията и в двете едноактни заглавия. Темата за самотата тя е възложила на един саксофон, който буквално раздира душата сред хаоса и безумието на ежедневието на човека. Запомняща е арията на самотното момиче, в ролята прекрасната Нели Нечева, загубило всички надежди, избрало пътя на клошарите и приело за единствено удоволствие алкохола и наркотиците. На нея е противопоставена романтично-мелодичната ария на по-възрастната жена, в ролята чудесната Елена Баръмова, предана до последния миг на любовта и на любимия човек – в ролята Игнат Желев – любов мъдра, всеотдайна, жертвоготовна. На покрива на жилищен блок се разкриват тези два свята – на самотата и на вечната човешка обич. И тук се случва обратът. Самотното момиче, което става ням свидетел на прощалните мигове на възрастните и тяхната

неизбежна смърт, осъзнава, че „самотата не е за мен“. Има и друг свят, по-красив и примамлив, който тя непременно ще открие.

Пак високо на покрива в „Ревност“ между мъж и жена изведнъж, от пръв поглед, пламва любов – искрена, истинска, неподвластна на писаните закони на „моралното“ общество. На това най-велико човешко чувство Албена Врачанска е посветила душа и талант. Музиката е нежна, ефирна, бликаща от романтика и добра надежда. За жалост, обществото си отмъщава на щастливите влюбени. Не е важно кой дръпва спусъка на пистолета и убива мъжа – дали ревнивият съпруг или някой друг от тълпата. Важното е, че в този жесток свят няма място за различните, още по-малко за щастливите. Унифицирането на общността е много ясно показано с униформеното облекло и еднаквото поведение на останалите персонажи.

И тук трябва да се подчертае великолепната игра на двамата главни герои – **Тереза Бракалова и Николай Моцов – органични, завладяващи, отдадени на чувствата си и на ролите си. С ярко вокално и сценично присъствие те изградиха финалната сценаq издигайки на високо художествено ниво музикалното произведение „Ревност“ на Албена Врачанска. Тяхното участие превърна спектакъла в сензация. И въпреки тъжния край, дълго време звуча като рефрен: „Любовта не е само дума, която поетите възпяват“. Тя е тук, край теб, огледай се, пожелай я и тя ще се появи, ще те окрили и ще осмисли живота ти – по-красив и по-добър.**

Надали може да се иска по-добра работа от свършеното от режисьорката Елена Стоянова. Тази млада, темпераментна дама, е изваяла всеки детайл от либретата и музикалната драматургия. Тя перфектно е съумяла да даде най-добър израз на конфликтите, да изведе от субективните факти глобални платна, да провокира, да внушава, да държи под напрежение и сцената и публиката.

Сценографското решение на Кристиан Леков е максимално функционално и също допринася за заложените послания. Убедена съм, че въпреки консервативния подход на меломаните особено към новата българска оперна музика, „Любов и ревност“ ще има дълъг живот. Младата публика има потребност от подобен вид представления, от „бунтарско“ излизане от оперите на XVIII и XIX век. Все пак живеем в XXI, който има своите предпоставки и претенции за ново изкуство. Повече от уважение заслужава разумният риск и последователност на директора на Старозагорската опера Огнян Драганов да проправя пъртини и да подава ръка на младите таланти.

В афиша на камерните заглавия, реализирани на сцените на Старозагорската опера, вече са записани „Седемте смъртни греха“ и „Махагони“ – камерни опери от Курт Вайл, „Напред и назад“ – камерна опера от Паул Хиндемит (реж. Мортен Роесен), „Слугинята господарка“

от Дж. Перголези (реж. Славчо Николов), „Пламъци в платната на нощта“ от Гиоргос Минас (реж. Пламен Бейков), „Стената“ от Енрико Травалионе и „Аукционът“ от малтийския композитор Карл Фиорини (реж. Мортен Роесен).

Препечатано от Долап.бг с незначителни съкращения

<http://www.nbp.bg/nbp/%D0%B2%D1%81%D0%B5%D0%BA%D0%B8-%D0%BC%D1%8A%D0%B6-%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0-%D0%B4%D0%B0-%D0%B1%D1%8A%D0%B4%D0%B5-%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0/>